

Р.Ю. Кондратюк

ДЖЕРЕЛА З ІСТОРІЇ УНІАТСЬКОЇ ЦЕРКВИ ПІВДЕННО-СХІДНОЇ ВОЛИНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХVІІІ СТ.

За часів Речі Посполитої основною адміністративною одиницею у структурі уніатської церкви Правобережної України були деканати. Їх очолювали призначені єпископами священники. За своєю роллю та сферою діяльності деканати нагадували благочинницькі округи російської православної церкви. На них покладалися керівництво та контроль за виконанням парафіяльним духовенством службових обов'язків, нагляд за його поведінкою, поширення указів та розпоряджень вищої духовної влади тощо. Проте, у своєму устрої та підпорядкуванні деканати мали ряд суттєвих відмінностей. Вони підлягали безпосередньо консисторії і не мали над собою проміжної ланки у вигляді духовних правлінь. Деканати були суто духовними структурами і не прив'язувалися до адміністративно-територіальної одиниці. Адміністративний центр деканату був чітко локалізований у певному населеному пункті, на відміну від благочинницького округу, центр якого знаходився в тій парафії, настоятель якої у даний час виконував обов'язки благочинного.

Одним із напрямків діяльності уніатської духовної адміністрації була систематична підготовка оглядів парафіяльних церков, результати яких фіксувалися в протоколах генеральних візит. У фондах Державного архіву Житомирської області зберігся значний масив цих документів, що є цінними історичними джерелами другої половини ХVІІІ ст. Вони охоплюють передусім територію колишніх Київського та Брацлавського воєводств. На жаль, матеріалів візит центральної та південно-східної Волині поки що не виявлено.

Між тим, їхню відсутність до певної міри може компенсувати інше, близьке за змістом джерело. У фонді Волинської духовної консисторії виявлено справу про знайдені серед паперів Заславського духовного правління описи фундушів на церковні ґрунти та угіддя, що зберігалися в колишнього уніатського офіціала Подгуржанського. Згадані документи підшиті окремими зошитами, за кількістю деканатів (див. [табл. № 1](#)), і датуються 1791-1792 рр. Загалом у них містяться описи майже 400 парафій, з яких понад 250 - північної частини нинішньої Хмельницької та південно-східної - Рівненської областей.

Це так звані "екстракти", тобто виписки з протоколів візит, що містять найбільш важливу і необхідну інформацію про ту чи іншу церкву. Описи складено за єдиною схемою, але різними укладачами, тому вони дещо різняться за формою. Розглянемо зміст описів за пунктами.

1) Стан церкви. Подається назва храму, його місцезнаходження, час спорудження та освячення (якщо відомо), матеріал, з якого збудовано, коротко - зовнішній вигляд та фізичний стан на момент описування. У цьому ж розділі вміщено відомості про каплиці, приписані до парафії.

2) Парафія. Загальна кількість парафіян, окремо тих, що ходять до сповіді, та малолітніх. У більшості описів зазначені також присілки, приписні села парафії та кількість населення в них. Таким чином, тут представлено практично всі населені пункти, що існували в певний час на території цих деканатів, що уможливує ретроспективне картографування, встановлення ступеня залюднення місцевості. Цікавою є інформація про церковні

братства, значення якої посилюється саме її концентруванням в одному джерелі, а звідси - й можливістю підрахування та проведення статистичного аналізу. Відомості про існування церковних братств зафіксовано в більшості описаних парафій. При цьому зазначено братства двох типів. Це присяглі, тобто ті, які мали свої статути, затверджені духовною владою, і певне, визначене коло обов'язків: ситуння канунного меду на храмові свята, постачання воску для освітлення церкви тощо. Неприсягле братство, скоріше за все, становило собою звичайну церковну громаду, без встановленого кола посадових осіб.

У с. Капустин Красилівського деканату діяло жіноче братство, що налічувало 12 "сестричок"¹. Одразу два братства - чоловіче й жіноче - зафіксовано в с. Волиця того ж деканату². У м. Кульчин існували старше й молодше чоловічі братства, жіноче братство св. Варвари та шевський цех³.

3) Парох (як варіант - "парох, коадьютор, адміністратор, вікарій"). Цей розділ має важливе значення для дослідження генеалогії духовенства, оскільки містить достатньо повні відомості про уніатське духовенство на певній території станом на кінець XVIII ст. Його цінність посилюється тим, що в більшості українських архівів масові джерела цього періоду практично відсутні. Тут зазначено ім'я та прізвище священника, вікарія або адміністратора, дату презентування та інсталяції на посаду. Кoadьютор - помічник настоятеля - призначався для допомоги в управлінні парафією, якщо священник не міг сам-один виконувати свої обов'язки через похилий вік або стан здоров'я. Кoadьюторами, як правило, ставали сини, зяті, інші родичі, з правом подальшого наслідування парафії. Посада вікарія існувала при тих парафіях, які мали кілька приписних церков або каплиць. Адміністратор, за термінологією російської православної церкви - "наблюдающий", призначався деканом або єпископом для тимчасового заміщення вакантної парафії. За часів унії інститут адміністраторів зустрічається досить рідко. Це свідчить про стабільний склад парафіяльного духовенства, на відміну від перших років відновлення православної церкви, коли через чисельні випадки відмови уніатських священників приймати "благочестие" з'явилася значна кількість вакантних парафій, для яких не вистачало кадрів духовенства. Так, при аналізі досліджуваних джерел зафіксовано лише близько 10 парафій, зайнятих адміністраторами.

4) "Фундуш церкви" - основний розділ, задля якого, власне, ці описи й було підготовлено та подано до консисторії. Тут зазначено наявність при церкві письмових фундушевих документів на земельні володіння, дату їх видачі, ім'я фундатора та розмір угідь. Основним привілеєм церкви періоду унії була ерекція, що видавалася землевласником і довічно закріплювала за церквою земельні угіддя та інші права. При вивченні описів простежується цікава тенденція: у багатьох деканатах у значній частині церков були відсутні письмові фундуші. Так, у Ямпільському деканаті ними володіли лише 10 церков, Ожиговецькому - 8, Теофіпольському - 3. Водночас у Полонському, Остропільському, Красилівському, Заславському, Лабунському, Корецькому деканатах ерекції та інші письмові фундуші мали близько 90 % церков. Такий дисбаланс можна пояснити шляхом зіставлення територій, які займали ці деканати, та персональним складом землевласників. Найбільшу кількість фундушів мали ті парафії, які перебували у власності багатих магнатських родів - Любомирських, Сангушків, Яблоновських, Чарторийських та ін. Фундуші найчастіше роздавали найбільш заможні та родовиті землевласники - некороновані королі величезних латифундій - задля ще більшого піднесення престижу свого імені.

5) "Довідка про пароха" висвітлює моральні та службові якості священника, його поведінку, освітній рівень тощо. За обсягом та насиченістю може бути як дуже короткою

(на зразок: "досить вчений парох, і добрих звичаїв" - про священика с. Бережинці Теофіпольського деканату Федора Рогальського⁴), так і поширеною (приміром: "парох цей середнього віку, і здається здібностей посередніх... Поведінки пристойної, в напоях, хоч і не дуже часто та обережно їх вживає, має дуже велику зміну фантазії, потяг до марнослів'я безупинного. Часто дає собі слово не пити, особливо горілки, але сам же його й порушує, без жодного сорому. Буває обережнішим, але вже по шкоді" - про священика с. Гізівщина Остропільського деканату Луку Гвоздиківського⁵).

Зазначені в описах фундушеві документи - ерекції, презенти та ін., є на сьогодні дуже рідкісним видом актових джерел.

Презента в первісному значенні відігравала роль представлення кандидата на якесь місце, тобто рекомендаційного листа до вищого представника духовної влади (єпископа, митрополита та ін.) з проханням призначити зазначену в листі особу парохом або затвердити її на новому місці (у разі зміни парафії). Право презенти, встановлене сеймовою конституцією в 1647 р., надавало польським землевласникам важливу прерогативу політичного домінування над усіма сферами життя краю, зокрема духовною. Особливо активно вони почали користуватися цим правом у другій половині XVIII ст., про що свідчать і дати видачі більшості виявлених документів. Із часом зміст презенти набув суттєвої трансформації, вона перетворилася з рекомендаційного листа на дарчу грамоту. Змінилася навіть етимологія слова (від франц. present - дар). У заголовку автор презенти, як правило, повністю розписував усі титули, регалії та маєтки, підкреслюючи таким чином не лише їхній розмір, а й абсолютне панування у своїх володіннях. Презента слугувала досить потужним інструментом впливу на місцеве населення, шляхом фактичного підпорядкування своїй волі сільського духовенства. Парох, отримуючи презенту, разом зі звільненням від деяких податків - двірського, інвентарного, млинового, бджільної десятини тощо, зобов'язувався суворо дотримуватися правил і порядків, встановлених "презентатором". Обов'язковою складовою кожної презенти була умова про неухильне перебування священика в лоні уніатської церкви⁶.

За змістовим навантаженням презента в краєзнавчому плані є менш цікавою, ніж ерекція. У ній лише закріплювалося право конкретного священика на користування церковними угіддями, надане презентатором або його "антецессорами" (попередниками) згідно з давніми фундушами, без їхніх опису та переліку.

Ерекція - це документ, що за функціональним призначенням є близьким до презенти. Але, на відміну від неї, його видавали, як правило, один раз, що вплинуло на репрезентативність цих джерел. Ерекцій існувало й збереглося менше, ніж презент. Поза тим, в юридичному аспекті ерекція мала важливіше значення. Саме на неї спиралися сторони при вирішенні спірних земельних питань. Тому і в досліджуваних нами описах, і в протоколах візит передусім відмічалася наявність при церкві ерекції як основного правового документа.

У них більш детально розписані розміри земельних володінь, що надаються церкві, їх місцезнаходження. Окремі з них є справжніми топографічними описами місцевості - з назвами урочищ, ставків, полів тощо. Таким чином, ерекцію слід розглядати не лише як юридично-правовий документ, а й як унікальне джерело з історичного та географічного краєзнавства.

Згадки про презенти та ерекції зустрічаються досить часто, зокрема в "Історико-статистическом описании церквей и приходов" М.І. Теодоровича. Проте до нашого часу дійшла лише незначна їх частина. Вони зберігалися переважно при церквах і були

складовою церковно-парафіяльною документацією. За радянських часів, коли храми піддавалися масовій руйнації, гинули й ці документи. В оригіналах їх збереглося зовсім мало. Дещо більшу кількість виявлено в копіях, які час від часу надсилалися до консисторії задля розв'язання спірних земельних питань. Проте, й вони не становлять єдиного джерельного комплексу, бо розпорошені по різних справах, до того ж, є розрізненими в географічному відношенні.

Доволі цілісний масив подібних документів виявлено на сьогодні у справі, заведеної за розпорядженням Волинської духовної консисторії від 2 травня 1797 р., де йдеться про подання духовними правліннями, благочинними та настоятелями монастирів відомостей про парафії, в яких "священно и церковнослужители терпят от помещиков обиды"⁷. Разом із рапортом консисторія вимагала надсилання засвідчених копій фундушевих документів, які зберігалися при церквах. Судячи з рапортів, їх надіслали всі духовні правління, але у справі відклалися лише копії документів з Новоград-Волинського, Овруцького повітів, а також 2-го благочинницького округу Лабунського повіту. Останній займав територію сучасних Старокостянтинівського та Полонського районів Хмельницької області, а також частини Любарського і Держинського районів Житомирської області.

Зазначений регіон представляють понад 50 документів, 30 із яких - це презенти, 23 - ерекції (див. табл. № 2). Хронологічно вони охоплюють 60-90-ті рр. XVIII ст., хоча трапляються й документи більш раннього періоду. Так, ерекція, видана Василівській церкві с. Гізівщина, датована 15 червня 1744 р.⁸ За авторством, найбільша кількість документів належить представникам роду Любомирських - 23, князям Каліксту та Адаму Понінським - 7, князю Янушу-Олександрові Сангушці - 6, решта - іншим землевласникам. Місце датування - головна резиденція фундатора. Так, презенти та ерекції князів Любомирських найчастіше видані в Любарському або Полонському замках, князя Сангушці - у Дубно, князів Понінських - у замку Звягельському. Винятком з цього правила є презента парохи Покровської церкви с. Мшанець Яну Буцнівському, видана княжною Ельжбетою Любомирською 20 травня 1765 р. у Відні⁹.

Таким чином, беручи до уваги всі аспекти розглянутих джерел, можна зробити висновок, що при багатьох відмінностях, зокрема інформативній насиченості, вони суттєво доповнюють один одного, становлять разом цілісний комплекс джерел не лише для вивчення історії уніатської церкви на Правобережній Україні другої половини XVIII ст., а й для більш широких наукових та краєзнавчих досліджень.

-
1. Державний архів Житомирської області, ф. 1, оп. 2, спр. 243, арк. 91 зв.
 2. Там само, арк. 92 зв.
 3. Там само, арк. 100 зв.
 4. Там само, арк. 44.
 5. Там само, арк. 151.
 6. Барановский С. Что такое презента // Волинские епархиальные ведомости. - 1874. - № 13, ч. неофиц. - С. 505.
 7. Держархів Житомирської області, ф. 1, оп. 1, спр. 798, арк. 2.
 8. Там само, арк. 244.
 9. Там само, арк. 243 зв.
-

ПЕРЕЛІК ДЕКАНАТІВ ТА ПАРАФІЙ

БЕРЕЗНЕНСЬКИЙ

1. Погоріле
2. Великі Седлища
3. Губків
4. Бистричі
5. Холопи
6. Хотин
7. Балашівка
8. Малі Седлища
9. Камінне
10. Тинне
11. Княж Село
12. Поляни
13. Селець
14. Березне
15. Моквин
16. Яблонне
17. Голубне

ГОЩАНСЬКИЙ

1. Аннопіль
2. Головлі
3. Крупець
4. Кривин
5. Вельбовно
6. Мощаниця
7. Волосківці
8. Могиляни
9. Милятин
10. Сіянци
11. Завізов
12. Михалківці
13. Тесів
14. Жаврів
15. Бочаниця
16. Симонів
17. Воскодави
18. Дуліби
19. Майків
20. Великий Скнит
21. Ровки
22. Довжок
23. Клепачі
24. Плоска
25. Мирутин
26. Дяків
27. Малий Скнит

ГОРИНЬГРОДСЬКИЙ

1. Бугрин
2. Бабин
3. Дроздів
4. Дорогобуж
5. Глинки
6. Городище
7. Горбаків
8. Гориньград
9. Колесники
10. Коптевичі
11. Любашка
12. Мнішин
13. Новоставці
14. Олексин
15. Пустомити
16. Понебель
17. Підліски
18. Рогачов
19. Річиця
20. Рясники
21. Ставки
22. Шпанів
23. Седлища
24. Сінне
25. Стадники
26. Тучин
27. Томахів
28. Вільгор
29. Зозів
30. Житин

ЗАСЛАВСЬКИЙ

1. Зубарі
2. Ріпки
3. Білів
4. Радошівка
5. Ташки
6. Корчик
7. Міньківці
8. Барбарівка
9. Жуків
10. Міхля
11. Плесна
12. Мислятин
13. Вербівці
14. Клембівка
15. Топори
16. Вовківці
17. Пиляї

18. Білопіль
19. Сошне
20. Тишевичі
21. Пашуки
22. Городище
23. Ліщана
24. Сульжин
25. Бачманівка
26. Чотирбоки
27. Гушин
28. Славуга
29. Янушівка
30. Васьківці
31. Ленківці
32. Більчин
33. Мокіївці
34. Припутні
35. Коськів

КЛЕВАНСЬКИЙ

1. Дюксин
2. Оржів
3. Грабів
4. Бронники
5. Білів
6. Диків
7. Сморгів
8. Дерев'яне
9. Голишів
10. Клевань

КОРЕЦЬКИЙ

1. Корець
2. Жадківка
3. Головниця
4. Піддубці
5. Печиводи
6. Киликіїв
7. Користь
8. Маренин
9. Велика Кльоцка
10. Устя
11. Кобилле
12. Сторожів
13. Курчиця
14. Красилівка
15. Дідовичі
16. Полчини
17. Пищів
18. Тожир

19. Середня Деражня
20. Косенів
21. Мухарів
22. Чернокали
23. Хвощівка
24. Великий Правутин
25. Мокре
26. Гориця
27. Красностав
28. Хоровець
29. Берездів
30. Селичів

КРАСИЛІВСЬКИЙ

1. Красилів
2. Бугівці
3. Капустин
4. Стецьки
5. Волиця
6. Зеленці
7. Гребенинка
8. Мазепинці
9. Росолівці
10. Манівці
11. Пашківці
12. Цеценівка
13. Каламаринка
14. Мовчани
15. Вереміївка
16. Яворівці
17. Голюнки
18. Кульчини
19. Кузьмин
20. Чернятин
21. Юначки
22. Лагодинці
23. Кременчуки
24. Нападівка
25. Попівці
26. Лашки
27. Малі Кульчинки
28. Жабче

ЛАБУНСЬКИЙ

1. Лабунь
2. Новоселиця
3. Коса Решнівка
4. Медведівка
5. Сошки
6. Білокриниччя

7. Сягрів
8. Титків
9. Коханівка
10. Роговичі
11. Микулин
12. Свинна
13. Хролини
14. Москвитинівка
15. Новичі
16. Сасанівка
17. Жолудьки
18. Губча
19. Велика Шкарівка
20. Гриців
21. Каленичі
22. Ничпали
23. Рожична
24. Серединці
25. Велика Решнівка
26. Судилків
27. Траулин
28. Березна
29. Лотівка

ОЖИГОВЕЦЬКИЙ

1. Авратин
2. Бальківці
3. Бубнівка
4. Бокіївка
5. Бронівка
6. Холодець
7. Чабани
8. Чернява
9. Дзеленці
10. Федірки
11. Гальчинець
12. Голохвасти
13. Яхнівці
14. Юхимівці
15. Криштопівка
16. Кривачинці
17. Курилівка
18. Купель
19. Кушнірівка
20. Левківці
21. Лапківці
22. Лозова
23. Маначин
24. Миляшівці
25. Мочулинці
26. Немиринці

27. Ожигівці
28. Писарівка
29. Плиска
30. Порожня
31. Рабіївка
32. Сарнів
33. Собківці
34. Свинна
35. Щаснівка
36. Шибенна
37. Трительники
38. Відава
39. Водички
40. Волочиськ
41. Вовківці
42. Завалійки

ОСТРОПІЛЬСЬКИЙ

1. Любар
2. Гізівщина
3. Купчинці
4. Бражинці
5. Онацьківці
6. Воробіївка
7. Северини
8. Серединці
9. Велика Решнівка
10. Судилків
11. Траулин
12. Березна
13. Лотівка
14. Райки
15. Ладиги
16. Губин
17. Вишнопіль
18. Провалівка
19. Юзефівка
20. Остропіль

ПОЛОНСЬКИЙ

1. Полонне
2. Новоселиця
3. Деревичі
4. Борушківці
5. Стара Чорторія
6. Любомирка
7. Котелянка
8. Тиранівка
9. Кам'янка
10. Баранівка

СТЕПАНСЬКИЙ

1. Деражне
2. Бичаль
3. Липне
4. Мидськ
5. Стидин
6. Тростянець
7. Яполоть
8. Збуж
9. Жалин
10. Ставок
11. Злотолин
12. Степань
13. Кричильськ
14. Корост
15. Космачів
16. Любаша
17. Пісків
18. Янкевичі
19. Головин
20. Олександрія

ТЕОФІПОЛЬСЬКИЙ

1. Карабіївка
2. Чолгузів
3. Котюржинці
4. Турівка
5. Гулівці
6. Денисівка
7. Жемелинці
8. Кривовулька
9. Шарлаївка
10. Семенів
11. Сушівці
12. Бережинці
13. Бісівка
14. Тихомль
15. Погорільці
16. Миклаші
17. Кунча
18. Новоставці
19. Воробіївка
20. Москалівка
21. Теофіполь

ЯМПІЛЬСЬКИЙ

1. Колесець
2. Вороновці
3. Немиринці

4. Молотьків
5. Москалівка
6. Ванжулів
7. Янківці
8. Оришківці
9. Ланівці
10. Осники
11. Лисогірка
12. Святець
13. Довгалівка
14. Грибова
15. Дідківці
16. Паньківці
17. Загорці
18. Юськівці
19. Татаринівці
20. Якимівці
21. Мізюринці
22. Радашівка
23. Шкроботівка
24. Ольшаниця
25. Лепесівка
26. Ямпіль
27. Медисівка
28. Габріелівка
29. Гриньки
30. В'язовець

Таблиця 2

Населений пункт	Тип документа	Хто видав	Дата видачі	Джерело
Баранівка	Ерекція	Князь Калікст Лодзя-Понінський	20 вересня 1790 р.	ф.1, оп. 1, спр. 798, арк. 238-239
Борушківці	Презента	той самий	1 березня 1785 р.	арк. 258
Булдичів	Презента	Князь Януш-Олександр Любартович-Сангушко	26 липня 1772 р.	арк. 191-192
Вишнопіль	Презента	Князь Калікст Лодзя-Понінський	2 серпня 1786 р.	арк. 190 зв.
Воробіївка	Ерекція	Князь Каспар Любомирський	23 травня 1775 р.	арк. 203-204
Воробіївка	Презента	той самий	18	арк.204-

			серпня 1774 р.	204 зв.
Гордіївка	Презента	Ігнаци Кордиш, писар земський Брацлавський	12 січня 1783 р.	арк. 199 зв.- 200
Деревичі	Презента	Князь Калікст Лодзя-Понінський	16 квітня 1783 р.	арк. 262
Камінь	Ерекція	Князь Януш- Олександр Любартович- Сангушко	26 червня 1769 р.	арк. 247 зв.
Кам'янка	Презента	Князь Єжи- Мартин Любомирський	16 серпня 1769 р.	арк.245зв.- 246
Козарка	Ерекція з презентою	Князь Януш- Олександр Любартович- Сангушко	26 січня 1761 р.	арк. 224 зв.- 226
Коростки	Ерекція	Томаш Дембня- Чайковський, коморник Брацлавський	16 лютого 1793 р.	арк. 264 зв.- 265
Коростки	Презента	Юзеф Свейковський, стольник Овруцький	20 грудня 1780 р.	арк. 265- 265 зв.
Котелянка	Презента	Князь Єжи- Мартин Любомирський	7 січня 1767 р.	арк. 178- 178 зв.
Ладиги	Презента	Князь Каспар Любомирський	14 грудня 1777 р.	арк. 188-189
Липне	Презента	Князь Адам Лодзя-Понінський	20 березня 1777 р.	арк. 263 зв.
Любар/ Михайлівська	Презента	Князь Єжи- Мартин Любомирський	12 жовтня 1776 р.	арк. 213-214
Покровська	Презента	Князь Єжи- Мартин Любомирський	29 червня 1779 р.	арк. 210 зв.
Успенська	Презента	Князь Єжи- Мартин Любомирський	20 травня 1780 р.	арк. 216-217
Покровська	Ерекція	Князь Францішек- Фердінанд Любомирський	25 січня 1755 р.	арк. 209-210
Троїцька	Презента	Князь Єжи-	27	арк. 170

		Мартин Любомирський	травня 1779 р.	
Михайлівська	Ерекція	Князь Францішек-Фердінанд Любомирський	24 травня 1760 р.	арк. 213-213 зв.
Любомирка	Презента	Прот Потоцький, воєвода Київський	11 вересня 1793 р.	арк. 220-220 зв.
Любомирка	Ерекція	Князь Єжи-Мартин Любомирський	13 травня 1767 р.	арк.221-221 зв.
Мартинівка	Ерекція	Князь Єжи-Мартин Любомирський	30 серпня 1757 р.	арк. 154-155
Миропіль/ Михайлівська	Презента	Каетан Міончинський, воєводич Підляський	24 липня 1781 р.	арк. 199 зв.-200
Миропіль/ Михайлівська	Ерекція	Князь Януш-Олександр Любартович-Сангушко	26 лютого 1766 р.	арк. 200-201
Новий Миропіль/ Покровська	Ерекція	Князь Януш-Олександр Любартович-Сангушко	26 лютого 1766 р.	арк. 172-173
Новий Миропіль/ Покровська	Презента	Щепан Турно, староста Петроковський	14 березня 1790 р.	арк. 173-173 зв.
Старий Миропіль	Презента	Никодим-Казимир Воронич, каштелян Київський	26 січня 1756 р.	арк. 175-176
Старий Миропіль	те саме	Щепан Турно, староста Петроковський	14 березня 1790 р.	арк. 176-176 зв.
Мшанець	Презента	Княжна Ельжбета Любомирська	20 травня 1765 р.	арк. 243 зв.
Ожарівка	Екстракт руги	Якуб Котюржинський, адміністратор Ожарівський	20 грудня 1755 р.	арк. 252
Ожарівка	Презента	Йозеф Лебендзь-Сагатовський, підстолій Черський	квітень 1774 р.	арк. 253

Ольха	Ерекція	Йозеф Свейковський, підстолій Овруцький	4 червня 1779 р.	арк.181 зв.-182 зв.
Остропіль/ Преображенська	Ерекція	Князь Каспер Любомирський	20 липня 1771 р.	арк. 149-151
Остропіль/ Миколаївська	Ерекція	Князь Каспер Любомирський	20 липня 1777 р.	арк. 151-152 зв.
Печанівка	Ерекція	Ян Краєвський	22 березня 1780 р.	арк. 107-107 зв.
Пишки	Ерекція	Князь Каспер Любомирський	24 квітня 1761 р.	арк. 222-222 зв.
Привітів	Ерекція	Князь Януш-Олександр Любартович-Сангушко	20 серпня 1767 р.	арк. 186-186 зв.
Привітів	Презента	Ігнаци Кордиш, суддя сеймовий	27 лютого 1782 р.	арк. 186 зв.
Провалівка	Ерекція	Князь Єжи-Мартин любомирський	13 травня 1767 р.	арк. 157-158
Провалівка	Презента	Князь Єжи-Мартин любомирський	30 квітня 1767 р.	арк. 158-158 зв.
Провалівка	те саме	Князь Єжи-Мартин любомирський	12 квітня 1773 р.	арк. 159-159 зв.
Райки	Ерекція	Князь Калікст Лодзя-Понінський	25 травня 1784 р.	арк. 228-229
Рогізна	Презента	Міхал-Максиміліан на Великій Речиці Речицький	22 квітня 1779 р.	арк. 184
Рогізна	Ерекція	Князь Францішек Фердінанд Любомирський	27 травня 1745 р.	арк. 183 зв.
Тиранівка	Презента	Князь Калікст Лодзя-Понінський	10 серпня 1780 р.	арк. 273
Харківці	Ерекція	Князь Францішек-Фердінанд Любомирський	25 червня 1760 р.	арк. 249зв.-250
Нова Чорторія	Ерекція	Йозеф Свейковський, стольник	16 грудня 1780 р.	арк. 232-233

		Овруцький		
Нова Чортгорія	Презента	Йозеф Прушинський, ротмістр Кавалерії Народової	1 травня 1793 р.	арк. 233 зв. - 234
Стара Чортгорія	Ерекція	Йозеф Свейковський, стольник Овруцький	4 січня 1778 р.	арк. 267 зв.